

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 16 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain siten, että kunnalliseen eläkejärjestelmään sisältyvää aikaisempien ammattikohtaisten eläkeikien valintaoikeutta rajoitettaisiin. Valintaoikeus koskisi valintaa ammatillisen eläkejärjestelmän ja varhaiseläkejärjestelmän kesken. Valinta-aika päättyisi 30 päivänä kesäkuuta 1995. Valintaoikeus olisi niillä viranhaltijoilla ja työntekijöillä, jotka ovat olleet 1 päivänä heinäkuuta 1989 ja muutoksen voimaantulohetkellä jatkuvassa kunnallisessa palvelussuhteessa. Jos viranhaltija tai työntekijä on valinnut

ammattikohtaisen eläkeiän ennen ehdotetun muutoksen voimaantuloa, hänellä olisi oikeus peruuttaa valintansa viimeistään kesäkuun 30 päivänä 1995.

Esitys liittyy jatkuvassa palvelussuhteessa olevien eläkekarttuman, eläkeiän ja eläkkeen tavoitetason muutokseen, josta määrätään kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännössä. Tarkoituksena on, että yleinen eläkeikä olisi 31 päivän joulukuuta 1994 jälkeiseltä ajalta 65 vuotta ja eläkkeen enimmäismäärä 60 prosenttia.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1995 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/64) mukaan kunnallinen eläketurva käsittää peruseläke- ja lisäeläketurvan. Peruseläketurva koskee kaikkia kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisön viranhaltijoita ja työntekijöitä, joiden palvelussuhteen kesto ja siitä saatu ansio täyttävät tietyt edellytykset. Lain 2 §:n 3 momentin (1555/92) mukaan vuoden 1993 alusta eläkelaitoksen jäsenyhteisön palvelukseen tulevat viranhaltijat ja työntekijät kuuluvat vain peruseläketurvan piiriin. Heidän eläkkeensä määräytyy työntekijäin eläkelain (395/61) peruseläkettä koskevia säännöksiä vastaavasti. Eläketurvasta määrätään kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännössä.

Ennen keskitettyä kunnallista eläkejärjestelmää niistä ammattinimikkeistä, joissa on normaalia alempi eläkeikä, päätettiin jokaisessa

kunnassa erikseen. Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesääntöön lisättiin vuonna 1966 luettelo niistä ammateista, joiden osalta sovelletaan alle 63 vuoden eläkeikää. Luettelo perustui ammattien raskauteen ja kuluttavuuteen.

Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesääntöön lisättiin heinäkuun 1 päivästä 1989 määräykset varhaiseläkejärjestelmästä, joka käsittää varhennetun vanhuuseläkkeen, yksilöllisen varhaiseläkkeen ja osa-aikaeläkkeen. Varhaiseläkejärjestelmään sisältyvä joustava eläkeikä korvasi ammattikohtaiset alemmat eläkeiät kunnallisessa järjestelmässä. Lähinnä työkyvyttömyyseläkkeen luonteinen yksilöllinen varhaiseläke vastaa aiempia ammattikohtaisia alempia eläkeikäjä. Ammattikohtaisten eläkeikien katsottiin kuitenkin olevan niiden piirissä oleville saavutettu etu. Tämän vuoksi uudistuksen voimaan tullessa alempien eläkeikien piirissä oleville järjestettiin valintaoikeus ammatti-

kohtaisen eläkeikäjärjestelmän ja varhaiseläkejärjestelmän välillä.

Lain 16 a §:n (110/89) mukaan viranhaltija ja työntekijä, joka on ollut 1 päivänä heinäkuuta 1989 eläkkeeseen oikeuttavassa kunnallisessa palvelussuhteessa ja jonka eläkeikä 30 päivänä kesäkuuta 1989 voimassa olleen eläkesäännön mukaan oli alle 63 vuotta, säilyttää eläkesäännön mukaiset oikeutensa. Edellytyksenä on, että hän vuoden 1999 kesäkuun loppuun mennessä joko eläkettä hakiessaan tai muutoin kirjallisesti ilmoittaa kunnalliselle eläkelaitokselle niin haluavansa. Mikäli viranhaltija tai työntekijä valitsee ammattikohtaisen alemman eläkeiän, hän ei kuulu varhaiseläkejärjestelmän piiriin, jos hänellä on oikeus eläkesäännön mukaiseen lisäeläketurvaan.

Valintaoikeus koskee kaikkia niitä viranhaltijoita ja työntekijöitä, jotka olivat heinäkuun 1 päivänä 1989 jatkuvassa kunnallisessa palvelussuhteessa ja jotka olivat silloin tai sitä aikaisemmin tulleet tai valinta-ajan kuluessa tulivat sellaiseen virkaan tai työhön, joka kuului ammattikohtaisen eläkeikäjärjestelmän piiriin.

Valintaoikeuden muodollinen peruste ei erottele millään lailla sen piiriin kuuluvia tapauksia, vaan se voi antaa valintaoikeuden vähäisenkin julkisen palvelun perusteella vielä yli 20 vuoden kuluttuakin. Kunnallisessa järjestelmässä lyhytkin palvelusjakso alemman eläkeiän piirissä vaikuttaa henkilön eläkeikään. Eläkeikää laskettaessa ammatillisen eläkeiän piirissä toimittu aika otetaan huomioon lopullista eläkeikää määrättäessä ja henkilölle lasketaan painotettu eläkeikä. Henkilöllä, joka on esimerkiksi toiminut alemman eläkeiän piiriin kuuluvassa tehtävässä kuusi kuukautta 23-vuotiaana, tämä jakso vaikuttaa pysyvästi hänen vanhuuseläkeikänsä alentavasti. Tällaisella henkilöllä on myös valintaoikeus. Kun yleistä eläkeikää ollaan nyt korottamassa julkisella sektorilla, tällaiset poikkeavat oikeudet alempaan eläkeikään voivat johtaa yksittäistapauksissa kohtuuttomaan lopputulokseen. Lyhyenkin ammatillisen eläkeiän jakso aiheuttaa sen, että jos valintaoikeutettujen eläkeikää ei muuteta, saavat tällaiset henkilöt aina 63 vuotta alemman eläkeiän. Eläkeikä muilla kuin valintaoikeutetuilla nousee pääsääntöisesti yli 63 vuoden aina 65 vuoteen saakka. Kunnallinen järjestelmä eroaa valtion järjestelmästä, jossa alemman eläkeiän piirissä toimiminen alentaa eläkeikää vain, jos henkilö on ennen eläkkeelle siirtymistään alempien eläkeikien piirissä.

2. Ehdotetut muutokset

Lain 16 a §:ään sisältyvää valintaoikeutta ehdotetaan rajoitettavaksi niin, että se koskisi niitä alempaan ammattikohtaiseen eläkeikään oikeutettuja viranhaltijoita ja työntekijöitä, jotka ovat olleet 1 päivänä heinäkuuta 1989 ja 1 päivänä tammikuuta 1995 jatkuneessa lain mukaan eläkkeeseen oikeuttavassa palvelussuhteessa. Valintaoikeus päättyisi kaikilta kesäkuun 30 päivänä 1995.

Ilmoitus ammattikohtaisen eläkeiän valinnasta olisi tehtävä joko eläkettä haettaessa tai muutoin kirjallisesti kunnalliselle eläkelaitokselle. Ilmoitus ei olisi peruutettavissa eikä sen tehnyt kuuluisi varhaiseläkejärjestelmän piiriin, jos hänen kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain alainen palvelussuhteensa jatkuu yhtäjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.

Mikäli valintaan oikeutettu viranhaltija tai työntekijä valitsee ammattikohtaisen eläkeiän järjestelmän, hänelle lasketaan painotettu eläkeikä ammattikohtaisen eläkeiän ja yleisen eläkeiän, joka on muutoksen voimaantulon jälkeiseltä ajalta 65 vuotta, perusteella. Ennen ehdotetun muutoksen voimaantuloa tehty ilmoitus valintaoikeuden käyttämisestä olisi peruutettavissa 30 päivään kesäkuuta 1995 mennessä.

Ehdotettu muutos ei koskisi viranhaltijaa tai työntekijää, joka sen voimaan tullessa olisi täyttänyt 55 vuotta, lukuun ottamatta säännöstä valinta-ajan päättymisestä. Jos viranhaltija tai työntekijä, jolla on oikeus 16 a §:n mukaiseen alempaan eläkeikään, on siirtynyt tämän lain voimaantulon jälkeen pois kunnallisesta palvelussuhteesta, mutta palaa myöhemmin kunnalliseen palvelussuhteeseen, on hänen eläkeikänsä 65 vuotta.

Jos viranhaltija tai työntekijä siirtyy välittömästi jäsenyhteisön palveluksesta toisen jäsenyhteisön palvelukseen, hänen palvelussuhteensa ei katsota katkenneen tätä muutosta sovellettaessa. Kunnallisen palvelussuhteen katsotaan eläkesäännön mukaan olevan yhdenjaksoinen, jos lain alainen palvelussuhde, joka on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta, päättyy ja seuraava palvelussuhde alkaa ennen kuin kuukausi on kulunut edellisen palvelussuhteen päättymisestä. Myös uuden palvelussuhteen tulee jatkua yhdenjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta, jollei palvelussuhde pääty eläketapahtumaan. Kuukauden aika lasketaan siten, että jokaiseen kalenterikuukau-

teen katsotaan sisältyvän 30 päivää. Palvelussuhteen katsotaan olevan keskeytyneenä alle kuukauden esimerkiksi, jos edellinen palvelussuhde päättyy 15 päivänä tammikuuta ja seuraava alkaa 15 päivänä helmikuuta. Jos taas palvelussuhde päättyy 15 päivänä helmikuuta, täytyy seuraavan alkaa viimeistään 15 päivänä maaliskuuta. Jos palvelussuhde on syntynyt lyhyiden palvelusjaksojen perusteella niin sanottuna ketjupalvelussuhteena, ei perättäisiltä palvelussuhteilta edellytetä kuuden kuukauden yhdenjaksoisuutta. Ketjupalvelussuhde syntyy vähintään kolmen kuukauden aikana olevista lyhyistä palvelusjaksoista. Kansalais- ja työväenopiston tuntiopettajilla katsotaan palvelussuhde yhdenjaksoiseksi niin kauan kuin tuntiopettaja on kansalais- tai työväenopiston opettajana perättäisinä lukukausina. Palvelussuhteen katsotaan päättyneen, jos tuntiopettaja ei jonakin lukukautena ole lainkaan kansalais- tai työväenopiston palveluksessa.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Valinta-ajan lyhentäminen päättymään 30 päivänä kesäkuuta 1995 pienentää eläkekustannuksia, koska valintaan oikeutetut eivät mainitun ajankohdan jälkeen enää voi valita mahdollisesti korkeampaa yksilöllistä varhaiseläkettä. Yksilöllisiä varhaiseläkkeitä myönnetään vuosittain noin 3 000. Näistä 25 prosentissa tapauksista arvioidaan eläkkeen saajan olevan valinta-oikeuden piirissä. Valinta-ajan lyhentämisen neljällä vuodella voidaan täten arvioida vähentävän yksilöllisen varhaiseläkkeen valinneiden valintaan oikeutettujen lukumäärää 3 000:lla. Koska näistä kuitenkin arviolta 25 prosenttia jäisi joka tapauksessa työkyvyttömyyseläkkeelle ennen vanhuuseläkkeen alkamista, säästö kohdistuu kaikkiaan noin 2 250 valintaan oikeutettuun. Jos yksilölliselle varhaiseläkkeelle jäädytään keskimäärin vuotta ennen ammattikohtaisen alennetun eläkeiän saavuttamista ja jos eläke on pitemmän tulevan ajan johdosta keskimäärin prosenttiyksikön ammattikohtaisessa alemmassa eläkeiässä alkava vanhuuseläkettä suurempi, on valinta-ajan lyhentämisestä syntyvä säästö eläkemenon pääoma-arvona noin 155 miljoonaa markkaa.

3.2. Vaikutukset eläkkeensaajan asemaan

Ennen tämän lain voimaantuloa 55 vuotta

täyttäneeseen, jatkuvassa palvelussuhteessa olevaan viranhaltijaan ja työntekijään ei sovelletaisi tällä lailla muutettuja säännöksiä muilta osin kuin valinta-ajan lyhenemisen osalta. Ennen lain voimaantuloa 35 vuotta täyttäneen muun kuin valinta-oikeuden piiriin kuuluvan tai sitä käyttävän, jatkuvassa palvelussuhteessa olevan viranhaltijan ja työntekijän eläkeikä on 31 päivään joulukuuta 1994 mennessä kertyneellä palvelusajalla painotettu ikävuosien 63 ja 65 keskiarvo. Jatkuvassa palvelussuhteessa 1 päivänä tammikuuta 1993 olevan kuntasektorilla eläketapahtumaan saakka palvelevan ennen muutosta 35 vuotta täyttäneen viranhaltijan ja työntekijän eläkkeen enimmäismäärä lasketaan kuten eläkeikä painotettuna keskiarvona 66 ja 60 prosentista.

Niillä viranhaltijoilla ja työntekijöillä, joilla on oikeus eläkeikäjärjestelmän valintaan, valinta-oikeus säilyy valinta-ajan kuitenkin päättyessä 30 päivänä kesäkuuta 1995.

Yleinen eläkeikä 1 päivän tammikuuta 1995 jälkeen on 65 vuotta. Ammatillisen eläkeiän valinneelle lasketaan painotettu eläkeikä. Jos henkilö on ennen 1 päivää tammikuuta 1995 toiminut esimerkiksi 58 vuoden eläkeikäryhmään kuuluvassa virassa 15 vuotta, laskettaisiin hänen eläkeikänsä $180 (15 v) \times 58 + 180 \times 65$. Tämä summa jaetaan 360, jolloin eläkeikäksi saadaan 61 vuotta ja kuusi kuukautta. Laskukaavasta ilmenee, että jos henkilöllä on 58 vuoden iässä palveltua aikaa 30 vuotta ennen muutoksen voimaantuloa, ei hänen eläkeikänsä muutu lainkaan. Myös yhteensovitusraja määräytyy 66 prosentin perusteella. Näin ollen muutokselta ei suojata ainoastaan niitä, jotka ovat täyttäneet 55 vuotta ennen muutoksen voimaantuloa, vaan myös ne, joilla on 30 vuotta palvelua ennen muutoksen voimaantuloa.

Kun viranhaltijalle ja työntekijälle annettaisiin oikeus peruuttaa 16 a §:n mukainen ilmoituksensa, hän voisi siirtyä yleisen eläkeiän piiriin, jos hänelle ei alhaisen eläkeiän perusteella ehtisi karttua tavoitetason määräistä eläkettä. Samoin voisi valinnan peruuttaminen tulla kysymykseen niissä tapauksissa, joissa ammattikohtainen eläkeikä nousisi muutoksen vuoksi huomattavasti korkeammaksi kuin yksilöllisen varhaiseläkkeen alaikäraja. Jos viranhaltija, jolla on oikeus alempaan eläkeikään, siirtyy pois kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain alaisuudesta, mutta palaa myöhemmin kunnalliseen palvelussuhteeseen,

hänen eläkeikänsä olisi 65 vuotta. Jos henkilö siirtyy välittömästi jäsenyhteisön palveluksesta toisen jäsenyhteisön palvelukseen, hänen palvelussuhteensa ei kuitenkaan katkeaisi tämän lain soveltamisen kannalta.

4. Asian valmistelu

Ehdotus perustuu Kuntien eläkevakuutuksen valtuuskunnan sisäasiainministeriölle tekemään esitykseen. Esityksestä on käyty kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 19 b §:ssä tarkoitetut neuvottelut Kuntien eläkevakuutuksen ja kunnallisen alan pääsopijajärjestöjen välillä. Esityksestä on hankittu lausunnot valtiovarainministeriöltä ja sosiaali- ja terveysministeriöltä.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön voimassa olevien määräysten mukaan peruseläkettä karttuu vuoden 1992 jälkeen alkavissa palvelussuhteissa 1,5 prosenttia vuodessa. Tätä aikaisemmin alkaneissa palvelussuhteissa karttuma on kaksi prosenttia vuodessa palvelusta heinäkuun 1 päivän 1962 jälkeen ja prosentti vuodessa sitä aikaisemmasta palvelusta.

Lisäeläketurvan mukaisen eläkkeen karttuma on 2,2 prosenttia vuodessa. Lisäeläketurva koskee vain ennen vuotta 1993 alkaneita palvelussuhteita. Samanaikaisesti nyt ehdotetun lain kanssa eläkesääntöä on tarkoitus muuttaa niin, että tammikuun 1 päivänä 1993 jatkuneessa palvelussuhteessa olevien kunnallisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden eläkekarttuma laskettaisiin 1,5 prosentiksi vuodessa muutoksen voimaantuloa seuraavalta ajalta. Viranhaltijan tai työntekijän täytettyä 55 vuotta eläke karttuisi kuitenkin 2 prosenttia vuodessa. Tämä korotettu karttuma koskisi myös vuoden 1992 jälkeen alkaneita palvelussuhteita.

Eläkeikä 1 päivänä tammikuuta 1993 jatkuneessa palvelussuhteessa nousisi 65 vuoteen kuitenkin niin, että niillä viranhaltijoilla ja työntekijöillä, jotka muutoksen voimaan tullessa ovat täyttäneet 35 vuotta, laskennallinen eläkeikä olisi muutoksen voimaantuloa edeltäneeltä ajalta 63 vuotta ja sen voimaantulon jälkeen palvelulta ajalta 65 vuotta; varsinaisen eläkeikä olisi näiden laskennallisten eläkeikien

palvelusajalla painotettu keskiarvo. Jos viranhaltijan tai työntekijän palvelussuhde ei jatkuisi yhtäjaksoisesti eläketapahtumaan saakka, olisi eläkeikä aina 65 vuotta.

Eläkkeen tavoitetaso laskettaisiin vastaavasti 66 prosentista 60 prosenttiin yhteensovitusperusteesta. Jos viranhaltija tai työntekijä on ollut jatkuvassa palvelussuhteessa tammikuun 1 päivänä 1993 eläkelaitoksen jäsenyhteisöön ja palvelus jatkuu yhtäjaksoisesti eläketapahtumaan saakka, ja hän on ennen muutoksen voimaantuloa täyttänyt 35 vuotta, laskettaisiin eläkkeen enimmäismäärä kuten eläkeikä 60 ja 66 prosentin tavoitetasojen palvelusajalla painotetun keskiarvon mukaiseksi.

Ennen muutoksen voimaantuloa karttunut eläke vapaakirjautettaisiin 2,2 prosentin karttumalla edellyttäen, että viranhaltija tai työntekijä pysyy eläketapahtumaansa asti kunnallisen eläkejärjestelmän piirissä. Jos kunnallinen palvelussuhde katkeaa ennen eläketapahtumaa, vapaakirjautettaisiin eläketurva heinäkuun 1 päivän 1962 ja muutoksen voimaantulopäivän välisenä aikana palvelulta ajalta 2 prosentin karttumalla. Katkeamisen jälkeen alkava uutta kunnallista palvelussuhdetta käsitellään niiden sääntöjen mukaan, jotka koskevat vuoden 1992 jälkeen kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain alaiseen palvelussuhteeseen tulevia viranhaltijoita ja työntekijöitä.

6. Sääntämisyjärjestys

Kun alempien ammatillisten eläkeikien järjestelmä heinäkuun 1 päivästä 1989 korvattiin varhaiseläkejärjestelmällä, katsottiin, että oikeus alempaan eläkeikään ammatin perusteella on saavutettu oikeus. Tämän vuoksi muutoksen voimaan tullessa alempaan eläkeikään oikeutetuille annettiin oikeus kymmenen vuoden aikana valita, haluaako hän säilyttää oikeutensa eläkeikään. Nyt ehdotettu muutos ei sinänsä vaikuttaisi eläketurvan tasoon ja sen merkitys on muutoinkin varhaiseläkejärjestelmän etuudet huomioon ottaen arvioitava vähäiseksi. Vaikka ehdotettua muutosta voidaan pitää taannehtivasti vaikuttavana, se voitaneen säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä sen vähäisen vaikutuksen ja kaukaisen toteutumishajankohdan antaman pitkän varautumismahdollisuuden vuoksi. Asian merkitystä arvioitaessa on otettava myös huomioon, että vanhemmat ja pitkään palvelleet viranhaltijat

ja työntekijät jäisivät kokonaan nyt ehdotetun muutoksen ulkopuolelle. Lisäksi ne, jotka ovat jo ilmoittaneet valitsevansa alemman ammatti-kohtaisen eläkeiän, voisivat peruuttaa ilmoituksensa nyt säädettävän valinta-ajan kuluessa ja siirtyä yleisen eläkeiän piiriin. Tämän vuoksi laki ehdotetaan säädettäväksi valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa tavallisessa säätämisjärjestyksessä.

7. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 1995 alusta. Siirtymäsäännöksillä annettaisiin aikaisemman säännöksen perusteella valintaaikeuttaan käyttäneelle oikeus peruuttaa aikai-

sempi valintansa. Viranhaltijaan ja työntekijään, joka tämän lainmuutoksen voimaan tullessa olisi täyttänyt 55 vuotta ja joka olisi jatkuvassa palvelussuhteessa 31 päivästä joulukuuta 1992 1 päivään tammikuuta 1995, ei sovellettaisi tätä lainmuutosta. Edellytyksenä olisi, että hän ennen eläketapahtumaa olisi kunnallisessa palvelussuhteessa yhdenjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta ja että hänellä olisi viiden viimeisen vuoden aikana kunnallista palvelua vähintään kolme vuotta (lisäeläkkeen saamisen loppukarenssi). Valinta-ajan lyhennys koskisi myös 55 vuotta täyttäneitä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 16 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/64) 16 a §, sellaisena kuin se on 3 päivänä helmikuuta 1989 annetussa laissa (110/89), seuraavasti:

16 a §

Viranhaltijalla ja työntekijällä, joka on ollut 1 päivänä heinäkuuta 1989 ja 1 päivänä tammikuuta 1995 jatkuneessa tämän lain mukaan eläkkeeseen oikeuttavassa palvelussuhteessa ja jonka eläkeikä 30 päivänä kesäkuuta 1989 voimassa olleen eläkesäännön mukaan on alle 63 vuotta, säilyttää viimeksi mainittuna päivänä voimassa olleen oikeutensa alempaan eläkeikään 31 päivään joulukuuta 1994, jos hän vuoden 1995 kesäkuun loppuun mennessä joko eläkettä hakiessaan tai muutoin kirjallisesti ilmoittaa kunnalliselle eläkelaitokselle niin haluavansa. Tätä ilmoitusta ei voi peruuttaa. Tällaisen ilmoituksen tehnyt ei kuulu 1 päivänä heinäkuuta 1989 voimaan tulleen varhaiseläkejärjestelmän piiriin, jos hänen tämän lain alainen palvelussuhteensa jatkuu yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Jos viranhaltija tai työntekijä on käyttänyt tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 16

a §:n mukaisesti valinta-oikeuttaan ennen tämän lain voimaantuloa, hänellä on oikeus peruuttaa tämä valinta tämän lain mukaisen valinta-ajan kuluessa.

Viranhaltijaan ja työntekijään, joka tämän lain voimaan tullessa on täyttänyt 55 vuotta, ei sovelleta tätä lakia lukuun ottamatta, mitä 16 a §:ssä säädetään valinta-ajan päättymisestä. Edellytyksenä kuitenkin on, että viranhaltijan tai työntekijän kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain alainen palvelussuhde täyttää eläkesäännön ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleet edellytykset lisäeläketurvan piiriin kuulumisesta.

Sen estämättä, mitä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetussa laissa (1555/92) säädetään, ennen tämän lain voimaantuloa 55 vuotta täyttänyt viranhaltija ja työntekijä säilyttää oikeutensa lisäeläketurvan mukaiseen eläkkeeseen. Edellytyksenä on, että tämän lain alainen palvelussuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti 31 päivästä joulukuuta 1992 1 päivään tammikuuta 1995 mainitut päivät mukaan lukien.

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Hannele Pokka*

Laki

kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 16 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1964 annetun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/64) 16 a §, sellaisena kuin se 3 päivänä helmikuuta 1989 annetussa laissa (110/89), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

16 a §

Viranhaltijalla ja työntekijällä, joka on ollut 1 päivänä heinäkuuta 1989 jatkuneessa eläkkeeseen oikeuttavassa kunnallisessa palvelussuhteessa ja jonka eläkeikä 30 päivänä kesäkuuta 1989 voimassa olleen eläkesäännön mukaan on alle 63 vuotta, säilyttää viimeksi mainittuna päivänä voimassa olleen eläkesäännön mukaiset oikeutensa, jos hän vuoden 1999 kesäkuun loppuun mennessä joko eläkettä hakiessaan tai muutoin kirjallisesti ilmoittaa kunnalliselle eläkelaitokselle niin haluavansa. Tällaisen ilmoituksen tehnyt ei kuulu 1 päivänä heinäkuuta 1989 voimaan tulevan varhaiseläkejärjestelmän piiriin, jos hänellä on oikeus eläkesäännön mukaiseen lisäeläketurvaan.

Ehdotus

16 a §

Viranhaltijalla ja työntekijällä, joka on ollut 1 päivänä heinäkuuta 1989 ja 1 päivänä tammikuuta 1995 jatkuneessa tämän lain mukaan eläkkeeseen oikeuttavassa palvelussuhteessa ja jonka eläkeikä 30 päivänä kesäkuuta 1989 voimassa olleen eläkesäännön mukaan on alle 63 vuotta, säilyttää viimeksi mainittuna päivänä voimassa olleen oikeutensa *alempaan eläkeikään 31 päivänä joulukuuta 1994, jos hän vuoden 1995 kesäkuun loppuun mennessä joko eläkettä hakiessaan tai muutoin kirjallisesti ilmoittaa kunnalliselle eläkelaitokselle niin haluavansa. Tätä ilmoitusta ei voi peruuttaa.* Tällaisen ilmoituksen tehnyt ei kuulu 1 päivänä heinäkuuta 1989 voimaan tulleen varhaiseläkejärjestelmän piiriin, jos hänen tämän lain alainen palvelussuhteensa jatkuu yhdenjaksoisesti eläketapahtumaan saakka.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Jos viranhaltija tai työntekijä on käyttänyt tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 16 a §:n mukaisesti valinta-oikeuttaan ennen tämän lain voimaantuloa, hänellä on oikeus peruuttaa tämä valinta tämän lain mukaisen valinta-ajan kuluessa. Viranhaltijaan ja työntekijään, joka tämän lain voimaan tullessa on täyttänyt 55 vuotta, ei sovelleta tätä lakia lukuun ottamatta, mitä 16 a §:ssä säädetään valinta-ajan päättymisestä. Edellytyksenä kuitenkin on, että viranhaltijan tai työntekijän kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain alainen palvelussuhde täyttää eläkesäännön ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleet edellytykset lisäeläketurvan piiriin kuulumisesta.

Sen estämättä, mitä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetussa laissa (1555/92) säädetään, ennen tämän lain voimaantuloa 55 vuotta täyttänyt viranhaltija ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

työntekijä säilyttää oikeutensa lisäeläketurvan mukaiseen eläkkeeseen. Edellytyksenä on, että tämän lain alainen palvelussuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti 31 päivästä joulukuuta 1992 1 päivään tammikuuta 1995 mainitut päivät mukaan lukien.
